

ועולה ורואה את מקומה באותו העולם, ואותו אדם לא יודע ולא משגיח ולא שולט בנשמתו כל אותם שלשים יום כמו שהיה בתחלה, שכתוב (קהלת ח) אין אדם שליט ברוח לכלא את הרוח וגו'. אמר רבי יהודה, מפשמתחילים אותם שלשים יום, צלם האדם נחשף, והדמות שנראית בארץ נמנעת.

רבי יצחק היה יושב יום אחד על פתחו של רבי יהודה והיה עצוב. יצא רבי יהודה ומצא אותו בשער שלו שהיה יושב ועצוב. אמר לו, מה יום זה משאר ימים?

אמר לו, באתי אליך לבקש ממך שלשה דברים. אחד - שפאשר תאמר דברי תורה ותזכיר מאותם דברים שאני אמרת, שתאמר אותם בשמי, כדי להזכיר את שמי. ואחד - שתזכר את יוסף בני בתורה. ואחד - שתלך לקברי כל שבעת הימים ותבקש בקשתך עלי.

אמר לו, מנין לך? אמר לו, הרי נשמתו מסתלקת ממני בכל לילה, ולא מאירה לי בחלום כמו שהיתה בתחלה. ועוד, שפאשר אני מתפלל ומגיע לשומע תפלה, אני משגיח בצלמי שבפתל ולא רואה אותו, ואמרת, הואיל והצלם העבר ולא נראה, שהרי הפרוז יוצא ומכריז, שכתוב (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש - כל זמן שצלם האדם לא יעבר ממנו, יתהלך איש ורוחו עומדת בתוכו. כשהעבר צלם האדם ולא נראה, אז הוא מעבר מהעולם הזה.

אמר לו, ומכאן, שכתוב (איוב ח) כי צל ימינו עלי ארץ. אמר לו, כל הדברים הללו שאמה רוצה שאני אעשה, אבל אבקש ממך, שבאותו עולם תברר את מקומי

מניה בכל ליליא, וסלקת וקמאת דוכתה בהווא עלמא, וההוא בר נש לא ידע, ולא אשגח, ולא שליט בנשמתיה, כל אינון תלתין יומין כמה דהוה בקדמיתא. דכתיב, (קהלת ח) אין אדם שליט ברוח לכלא את הרוח וגו'. אמר רבי יהודה, מפד שראן אינון תלתין יומין, צלמא דבר נש אתחשף, ודיוקנא דאתחזי בארעא אתמנעת.

רבי יצחק הוה יתיב יומא חד אפתחא דרבי יהודה, והוה עציב. נפיק רבי יהודה, אשפחיה לתרעיה, דהוה יתיב ועציב. אמר ליה (צ"ל מה) מאן יומא דין משאר יומין.

אמר ליה, אתינא לגבך, למבעי מינך תלת מלין, חד, דכד תימא מלי דאורייתא, ותדפר מאינון מלין דאנא אמינא, דתימא לון משמי, בגין לאדכרא שמי. וחד דתזכי ליוסף ברי באורייתא. וחד, דתיזיל לקברי כל ז' יומין, ותבעי בעותיך עלי.

אמר ליה מנין לך. אמר ליה, הא נשמתו אסתלקת מיני בכל ליליא, ולא אנהיר לי בחלמא כמה דהוה בקדמיתא. ועוד דכד אנא מצלינא ומטינא לשומע תפלה, אשגחנא בצולמי דילי בכותלא, ולא חמינא ליה. ואמינא דהואיל וצלמא אתעבר ולא אתחזי, דהא כרוזא נפיק וכריז. דכתיב, (תהלים לט) אף בצלם יתהלך איש, כל זמנא דצולמא דבר נש לא יתעבר מניה, יתהלך איש, ורוחיה אתקיימא בגויה. אתעבר צולמא דבר נש ולא אתחזי, אתעבר מהאי עלמא.

אמר ליה, ומהכא, דכתיב, (איוב ח) כי צל ימינו עלי ארץ. אמר ליה, כל אלין

כל הדברים הללו שאמה רוצה שאני אעשה, אבל אבקש ממך, שבאותו עולם תברר את מקומי